

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Uspeh koroških Slovencev.

Vsacega rodoljuba, ki opazuje paznim očesom težavni boj koroških Slovencev za svoje narodne pravice, posebno za narodne šole, morala je razveseliti vest, katero smo prijavi včeraj na kratko. Prej ko smo pričakovati smeli, pokazalo se je, da koroških Slovencev dohod na Dunaj ni bila brezuspešna šetnja v zimskem času, nego da je imel dobre posledice. Slovenski poslanci in pa koroška deputacija bodo svojim rojakom za božično darilo prinesli vsaj nekaj malega, kar so dosegli.

A to malo je velike principijelne važnosti, ako se bode povsod izrabljalo dosledno. Kar so dosegli zdaj koroški Slovenci nekaterih odločnejih občin, to bodo dosegli tudi drugod, kjer so razmere jednake, to doseči morajo posebno tudi Slovenci v Trstu, ki so glede narodnega šolstva uavzlic vsem prizadevanjem jako na slabem.

Naučni minister baron Gavč, ki je s svojim znanim govorom tako razburil javno mnenje po vsem Slovenskem, rešil je ugodno priziva koroških slovenskih občin Št. Jakob v Rožni dolini in Tolsti vrh, ki sta zahtevali za svoji ljudski šoli slovenski učni jezik. Tako je ugodno rešeno to načelno važno uprašanje in dokazano, da zahteva slovenskih občin je popolnoma upravičena, kajti rešiti jo je moralo naučno ministerstvo tako, kakor zahtevata zakon in pravica.

Ta ugodni uspeh hode naj v spodbudo drugim občinam, da bodo jednako vstrajno zahtevale svoje pravice. Kar se je moralo dovoliti omenjenima dvema odločnima občinama, to se ne bode moglo odreči tudi drugim, samo da se krepko in odločno potegnejo za slovensko ljudsko šolo. Pot, po katerem bode hoditi borilec za narodne pravice, ni sicer z rožicami nasipan, a gotovo bode manj težaven onim, ki ga bodo imeli pred saboj, kajti na konci trudapolnega pota čaka jih uspeh.

Jednako morale so postopati slovenske občine na spodnjem Štajerskem, predno so si priborile narodne ljudske šole, v kateri se je dala slovenskemu jeziku pravica, ki mu gre. Znano je, kako je dala prvi vzgled občina Šmarije pri Jelšah, ki

se je potezala za slovenski učni jezik. Tako so postopale za njo tudi druge občine in dosegle to, kar so želele.

Nemški listi zagnali so velik hrup zaradi tega prvega uspeha koroških Slovencev, ki so ga dosegli proti odloku deželnega šolskega sveta, kateri je odbil prošnje za uvedenje slovenskega učnega jezika. Pravijo, da na resnično veselje, katero so vzbudile Gaučevega govora besede, nastopilo je razočaranje, ko se je zvedelo, da je ugodil naučni minister prizivom imenovanih slovenskih občin. No, ta nemška gospoda se bode že morala privaditi na to, da tudi Slovencem odpade kaka drobtina pravice, kajti zakon je jednak za vse državljanke in le zakonito je, kar je moral dovoliti naučni minister.

Prošnja tretje občine Vogrče se še ni mogla rešiti zaradi nekaterih potrebnih poizvedb, a ni dvoma, da se bode tudi morala rešiti ugodno, oziroma, da bodo morali prosilci le kaj malega prenarediti. Prošijo pa naj odslej vse zavedne občine slovenske na Koroškem za slovenske šole, ki so prvi in bistveni pogoj narodnega obstanka. Če jim bode deželni šolski svet odbijal njih opravilene prošnje, vedó, kako jim je postopati. Posnemajo naj prvi dve občini, ki sta uspeli s svojimi prizivi in kmalu bomo imeli tako potrebnih slovenskih šol na Koroškem.

A tudi primorskim Slovencem, posebno Tržaškim, daje uspeh koroških Slovencev vspodbudni nagib, da se z vso odločnostjo poprimejo uprašanja slovenskih šol v Trstu, kjer prebiva toliko Slovencev. Neobhodno potreba je, da se v tem važnem uprašnji storijo vsi koraki, da se zlomi neopravičeno nasprotovanje, katero hoče zavirati upeljavo slovenskega jezika v ljudskih šolah v Trstu.

Veljaven slovenski domoljub dal nam je zagotovilo, da se bode morda v kratkem ugodno rešilo tudi to uprašanje. Pred vsem pa je treba, da se store vsi potrebni koraki, kakor so jih storile koroške občine in da se ne odneha trkati in trkati, dokler se ne odpre hram pravice tudi primorskim Slovencem.

Koroškim bratom prav srčno čestitamo na prvem uspehu v njihovi vstrajni in trpki borbi. Ta

uspeh dal jim bode poguma, da se ne uklonijo duhom, kajti preveril jih je, da to, kar so zahtevali, je postavno in zato se jim je moralo dovoliti. Vzglede prvih občin pa naj najde mnogo posnemovalcev in z mirno vestjo smeli bomo reči: Še Koroška ni propala!

Trgovinske pogodbe.

Spisal Vaso Petričič, član trgovinske in obrtne zbornice kranjske.

(Konec.)

Množina uvažanega in izvažanega blaga je torej povsem irelevantna za sodbo, je li kaka dežela zmožna k čemu ali ne. Ako Caprivi obžaluje, da je uvoza na Nemško za 800 milijonov mark več, kakor izvoza, tako smeti je to za Nemčijo imenovati ugodno, kajti to dokazuje, da se udeležuje Nemčija, ker ima, kakor znano, imovitih kapitalistov, pri mnogih posojilih in dobiva obresti iz inozemstva v obliki živeža in neobdelanih produktov, katerih znesek predstavlja impozantno številko uvoza.

Jednak rezultat trgovinskega zaključka vidimo tudi po Franciji in Angliji, kateri deželi uvažati in vender je njihova obrtna delavnost kolosalna.

Nikdar ne kupuje kaka dežela blaga v inozemstvu, ako ga ne potrebuje, pa naj bode še tako cenó, ako ga pa kupuje, stori to le tedaj, ako more kupljeno blago tudi plačati.

Neumevno nam je torej, ako govori nemški državni kancelar o bojazni, da bi ne bilo mogoče plačevati blaga, dobljenega iz inozemstva, in sodimo, da je to rekel, nepoznavajoč stvari.

Nekoč povzdigovala in hvalisale so se smeje in nasilne gospodarske naredbe Bismarckove, danes pa se priznava brez ovinkov, da so bile te naredbe nesrečne. Da se je kdo predrznil to izreči, ko je bil še Bismarck na krmilu, dvojilo bi se bilo o dotičnika zdravi pameti.

Avstrija izvozila je v 4 pogodbe sklepajoče države, v dóbi zadnjih pet let, blaga za 413 milijonov goldinarjev, uvozila pa blaga za 247 milijonov gld., morala bi torej imeti jako ugodno gospodarsko pozicijo, bolje nego je pozicija Nemčije, da so osnovane gosp. Caprivija trditve.

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbanov.)
(Dalje.)

Pri durih, ki peljejo iz dvorane v salon, sedeli sta dve odcveteli dami, oboroženi z lorgneti in govoreči z dvema pisateljema neplesalcema. Jedna je bila Elizabeta Nikolajevna. Živo rudeča obleka dajala je bledim potezam njenega obraza nekaj več živosti in je bila sploh svojemu obrazu primerno oblečena. V nadi na to prednost je hladno odgovorila na Pečorinov poklon, ko je prišel k njej. (Treba je omeniti, da je doma slabo oblečena navadno ljubeznivejša in prijaznejša — s tem seveda ni rečeno, da se morajo slabo oblačiti.) Pečorin je stal poleg Elizabete Nikolajevne, pričakujoč, da bi ona začela razgovor, in gledal po plesalcih. Tako je minola nekaj minut in nazadnje je ona bila prisiljena z ust svojih strgati pečat molčanja.

— Zakaj ne plešete? — uprašala ga je.

„Jaz se vedno in v vsem ravnam po Vas.“

— Pa še z današnjega dne.

„Kaj to dene, bolje je pozno, kakor nikoli, mari ni res?“

— Včasih je tudi prepozno.

„Moj Bog, kako tragičen izraz!“

Elizabeta Nikolajevna je bila skoraj razžaljena, pa prizadevala se je zasmejati se in je odgovorila:

— Nekaj časa se več ne čudim Vašemu vedenju, drugim bi se morda zdelo jako nesramno, ali zame je jako naravno. Sedaj Vas dobro poznam.

„Bi li mogel izvedeti, kdo je tako lepo pojasnil moj značaj?“

— To je tajnost, — odgovorila je in ga hitro pogledala ter pritisnila k ustim svojo veterinjačo.

Priklonil se je in s ponarejeno uljudnostjo jej pošepetal na uho:

„Jedno tajnost Vašega srca ste mi že davno zaupali, je li mari druga važnejša nego prva?“

Zarudela je, če tudi ni bila njena navada zarudevati; a zarudela ni od sramožljivosti, ne od jeze, ne zaradi kacijh spominov; temveč le neka zadovoljnost jej je prešinila srce, obudila se jej je nada, da morda le zavleče ljubovnika, da jo zvame, ali se vsaj po svoje, po ženski, maščuje nad njim. Ženska se ne odreče od takih nad, ko se jej popouudi kaka priložnost doseči svoj smoter, ali od takih zadovoljnosti, ko je dosežen smoter.

Naredila je resen, žalosten obraz in jecljaje odgovorila:

— Spominjate me stvari, katere hočem pozabiti.

„Pa jih še neste pozabili?“ rekel je rahlo-čutno.

— Na nadaljujte, jaz nikomur več ne verjamem, Vi ste me že izučili.

„Jaz?“

V tem jaz je bilo več začudenja, kakor v petih klicajih, postavljenih zaporedoma. Potem se je Pečorin zamislil.

„Da,“ rekel je, „sedaj razumem, gotovo me kdo je obrekoval pred Vami — jaz imam toliko sovražnikov zlasti mej prijatelji. — Sedaj razumem, zakaj me niste vsprejeli, ko sem bil nedavno šel k Vam, bilo je jutraj in jaz vem, da ste imeli goste. Toda jaz ne bodem več iskal tacega razžaljenja.“

— Toda Vi ne veste, kaj je temu krivo, — rekla je hitro Elizabeta Nikolajevna — dobila sem pismo od neznanca, v katerem...

„V katerem hvalijo mene in razkladajo moje postopanje z najlepše strani,“ odgovoril je Pečorin smeje se. „O, jaz si že mislim, kdo mi je napravil to uslugo. Vender Vas prosim, verjemite, verjemite vsem, kar je bilo ondu zapisano, kakor ste verovali do tega trenutja.“

(Konec prih.)

Žal, da tega ni moči trditi, kajti le-ta plus našega izvoza v znesku 166 milijonov goldinarjev predstavlja surove produkte in živež, izvožen na Nemško, v Italijo, Belgijo in Švico, katero blago morajo dotične države, ki so ga potrebne, uvažati neocarinjeno ako nečejo a la Bismarck obsoditi svojih stanovnikov v gladovanje.

Ta preostanek surovin in živeža dokazuje nadalje, da je obrtna produkcija v naši domovini zaradi nedostajanja primernih obrtnih in tehniških strokovnih šol in zaradi visokih, kapital uničujočih davkov še na jako slabih nogah; da tega ni, obdelovali bi surovine svoje sami, živež pa tudi sami porabili, kajti naši delavci privoščili bi si lahko kaj boljšega, nego sedaj.

Že to, da smo z davki preobloženi, sili nas, da se poprimemo naravnega korektivnega sredstva, zaščitnih carin, katere so nam danes, z ozirom na slabo razvito obrtnost, nujno potrebne.

Po sklenjeni pogodbi žrtvovali smo Nemčiji prav po nepotrebnem tekstilno obrtnost svojo in še nekatere druge stroke, znižali smo nasproti Italiji carine na vino jako izdatno, kar bode uplivalo na ceno naših krajskih in tirolskih vin, dočim ostane naši obrti platnenih izdelkov uvoz v Italijo zaprt. Italija in Nemčija sta nas že od nekdaj materijelno in politično izsesavali in zovejo nas ondu navadno „bedaste Avstrijce“, ker se jima posreči vsak naskok na našo malobrižnost.

Kdo pa sklepa sploh pogodbe? Pametni z nepametnim, močni s slabim, zato da se mu ne izvije iz rok, kadar se zavé svojega položaja.

Po našem mnenju treba bi bilo pred sklepanjem takih pogodb uprašati za mnenje dotične obrtne skupine in druge interesovance, potem trgovinske in obrtne zbornice in se sploh temeljito posvetovati, kar se pa, žal, ni zgodilo.

Iz motivnega poročila k tej trgovinski pogodbi je razvideti, da smo s svojimi surovinami in z živežem navezani na Nemčijo, dočim smo primorani obrtne izdelke svoje nositi v Srbijo, Rumunijo in Bolgarijo, kjer nas je za konkurenco sposobnejše inozemstvo že davno izpodrinilo. Kakšne pa so simpatije, katere gojé v teh deželah za nas, to znamo itak in še predobro.

Ako pa skleneta, kakor vse kaže, tudi Francija in Rusijo trgovinsko pogodbo, potem je orijent za nas izgubljen, zakaj ti dve državi sta ondu dobro utrjeni, na čemur se je zahvaliti zmedeni naši trgovinski politiki.

In tako bomo obsedeli mej dvema stoloma.

Završujoč opazke svoje izjavljamo, da zmatramo carinske pogodbe za nepotrebne, in da se nam vidijo avtonomni tarifi boljši in primernejši in sicer iz nastopnih uzrokov:

Vkupna letna produkcija Avstrijsko-Ogerske, takisto glede kmetijstva kakor glede obrtnosti, znaša okoli pet tisoč milijonov goldinarjev a naš izvoz po vsem svetu znaša 650 milijonov goldinarjev torej samo 13%, vkupne produkcije, dočim porabimo sami svoje produkcije za 4350 milijonov goldinarjev. Tega le 50 milijonov goldinarjev vrednega blaga ne jemlje inozemstvo od nas samo iz prijaznosti, nego zato, ker je ceneje nego drugod, in ker naši producentje jemlje za svoje izdelke denar, kateremu glavna hiba je 18% disagio.

Uvoz pa znaša 550 milijonov goldinarjev in sicer zato, ker naša obrtna zmožnost ni tako velika, kakor v inozemstvu, kjer je tehnika dospela na vrhunec razvitka. Ščititi je bilo torej našo obrtnost, ki je jedva postala samosvoja, z zaščitnimi carinami, kakor so veljale doslej.

Ako se odstrani ta ščit, potem je neizogibno, da se bode uvoz v našo državo podvojil, da bode znašal 1100 milijonov in za to diferencijo 550 milijonov producirala bode naša obrtnost menj, davčna naša sila zmanjšala se bode za 10% in s tolikimi težavami in ogromnimi žrtvami dosežemo ravnesje mej državnimi dohodki in državnimi izdatki, razpalo bode v nič.

Dal Bog, da bi se ne uresničile te moje skrbi.

Državni zbor.

Na Dunaji dne 17. decembra.

Predsedujoči baron Chlumecky otvoril je sejo ob polu 11. uri in začel takoj razpravo o finančnem zakonu za l. 1892.

Namestu poročevalca dr. Bilinskega poročal je dr. Plener, k besedi so se oglasili po-

slanci, in sicer contra: Gregor, Ferjančič, Pacak, Rigler, Gregorec, Pernerstorfer, Kindermann, Spinčič, Herold; pro: Lienbacher, Rolsberg, Romanczuk, Zurkan.

Posl. dr. Gregor izjavi najprej, da bodo on in somišljeniki njegovi glasovali proti finančnemu zakonu, da dado izraza nezaupnosti svoji do vlade. Ne trdi sicer, kakor svoječasno Plener, da je sedanja vlada najslabša, kar jih je kdaj bilo v Avstriji, kajti vlada, katero je sestavila nekoč sedaj Plenerjeva stranka, bila je še slabša. „Sedanji ministerski predsednik je fin mož, kateri brca narod češki z lakovanimi čevlji, prejšnje vlade pa so po Čehih teptali s cokljami. Ako bi hotel ministerski predsednik izprašati svojo vest, ako imado veliki državniki sploh kaj vesti, prepričal bi se, da je za časa ministrovanja svojega storil narodu češkemu le malo dobrega, a veliko zlega. Materijelno blagostanje na Češkem ni v nikakem razmerju z naravnimi pripomočki in s prirodnim bogastvom teh dežel. Kosmati dohodek, katerega bode po proračunu za l. 1892 dobila država avstrijska iz teh dežel, znaša 185 milijonov goldinarjev. Od te vsote porabi se za dežele češke le 67 milijonov. Dežele krone češke plačujejo torej na leto 118 milijonov goldinarjev za to čast in srečo, da spadajo k Avstriji. 118 milijonov — to je danj, katerega plačujejo dežele krone češke tej državi vsako leto. Brezoziren in trdosrčen zmagovalac ne terjal bi večjega danja. Ko so Nemci premogli l. 1871. Francijo, hoteli so jo financijelno uničiti, naložili so ji 5 milijard ali 2500 milijonov goldinarjev danja. Ti 118 milijoni, katere plačuje vsako leto Češka, pa znašajo v 22 letih 2596 milijonov. Kdo more zračuniti velikanske svote, katere je Češka plačala Avstriji tekom 365 let, odkar je priklopljena k tej državi. V srednjem veku bile so češke dežele poleg Španije najbogatejše, tedaj bila je Češka samosvoja, svobodna in nezavisna, tedaj še ni imela sreče, da so jo prištevali kronovinam in deželam, zastopanim v državnem zboru. V Češki dani so vsi pogoji, da bode srečna in bogata dežela. A kako izgleda tam v istini? Stanovništvo te dežele, ne gledé na narodnost, ječi pod težkimi bremenmi, katere nosi za avstrijsko državo, in blagostanje gineva valed vladajočega sistema iztiskovanja in izsesovanja.“

Govornik dokazuje to svojo trditev s statističnimi podatki in nadaljuje potem: „To je sreča, katero uživa narod češki v tej državi. Da so naši predniki slutili, kaka usoda čaka njih potomci v tej državi; da so slutili, da bode kraljevina češka postala za Avstrijo le citrona; da bodo kdaj prebivalci te dežele preganjani zaradi svoje narodnosti, potem bi bila l. 1526. volitev kralja vse drugače izpala. Živeti nam je v državi in pod vlado, katera ne pozna proti Češki drugega sistema nego sistem brezozirnege izsesovanja. Češki narod drži se državnega prava in zahteva svojo gospodarsko in financijelno nezavisnost. Kakih posledic ima taka neodvisnost, vidimo na Ogerskem. Centralizem pa je pogin vseh dežel.“

Da je država vsaj zaščitnica kulturnih in materijalnih interesov svojih narodov. Vlada pa ne skrbi niti zato, obratno, vse nje počenjanje kaže, kakor da pripravlja češke dežele za prusko aneksijo. Vsak korak, ki ga store Čehi na kulturnem polju, zadene ob vladne ovire.

Lasalle pravi: „Naloga in namen države je to, da olajša in razvija kulturni napredek stanovništva. To je nje smoter, v to svrhu ekzistuje.“ S tega stališča sojeno, nam je pripoznati, da Avstrija svojih dolžnostij ne izpolnjuje in da je že zdavno izgubila pravico do ekzistencije.

Večina češkega naroda čuti se v tej državi jako nesrečno; čuti se, kakor v kaki tuji, sovražni mu državi, v nekakem babilonskem sužanjstvu, in ni se čuditi, ako se je želja, znebiti se tega sužanjstva, ukoreninila že v vseh slojih. V sponah nemško-avstrijskega centralizma gineva vsak slovanski narod, kakor v sponah vampirja. Ne motite se glede javnega mišljenja na Češkem.

Narod češki pa zna razlikovati mej dinastijo in mej avstrijsko državo, mej svojo kraljevino in avstrijsko vlado in ko je bil presvetli cesar letos na Češkem sijajno in naudušeno vsprejet, veljala je ta naudušenost kralju češkemu, ne pa sedanjemu vladnemu sistemu.

Češki narod živi v žalostnih, nezdravih razmerah; nemški jezik ima na Češkem prednost, je državni jezik; češki jezik pa se potiska v stran. Kakor pri vojaki, kjer ne more nihče, ako ne zna

nemški, postati korporal, tako je tudi pri upravi. Pravi se, da zahteva to državni interes.

Kaj pa je to? Vsaka vlada ima druge misli v tem oziru. Pred cesarico Marijo Terezijo zmatral se je kot državni princip federalizem, sedaj je to centralizem. Za cesarja Jožefa bilo je to iznenarodovanje in centralizovanje, pred l. 1848. absolutizem in potem je prišel po kratki dobi svobode zopet absolutizem. Po bitki pri Solferinu začel se je konstitucionelni centralizem, potem dualizem, kateri je še zdaj veljaven.

Državni princip ni drugega, nego zasebni nazor vladajočih državnikov. In ker so ti gospodje sovražniki Slovanov, zmatrajo za potrebo, da se germanizujejo in nemčijo narodi slovanski. V boju mej nemškim in mej slovanskimi narodi podpira vlada Nemce. Avstrija veže se z največjim sovražnikom svojim, zastavlja svoja eksistenco in vse to zgol iz sovraštva do slovanskih narodov in iz germanskega fanatizma, kateri je otroval celo najodličnejše kroge.

Takisto kakor govorica o jedinstvu in o moči državi, tako prazna je tudi fraza, da je v interesu avstrijskih narodov, da mora biti nemščina državni jezik. Zakaj je pa v Galiciji poljščina, na Ogerskem madjarščina, na Hrvatskem hrvaščina na južnem Tirolskem italijanščina uradni jezik?

Jedna poslednjih protizakonitih in v nebo kričečih naredb je pravosodnega ministra ukaz z dne 3. februarja 1890. Zaradi tako flagrantnega prestopka zakona moral bi priti tak minister na zatožno klop in sicer v vsaki pravni državi. Avstrija pa ni pravna država, Avstrija je država nasilstva. Državnikov naših ne prešinja ljubezen in pravična naklonjenost do narodov slovanskih, ampak le antipatija in odkrito sovraštvo.“

Govornik zatrjuje, da se drži ves narod češki državnega prava. „Tudi ogerska dobila je svojo nezavisnost na podlagi državnega prava in tista stranka, ki je ustvarila dualizem, izločila bi rada tudi Dalmacijo in Galicijo. Samo Čehi naj bodo tudi nadalje še prikovanani na verigo centralizma, samo Čehi naj ta veriga ožuli in zaduši.“

Prestolni govor z l. 1879. pripoznal je sicer državno pravo ali že 27. decembra 1889. izjavil je grof Taafe, da ne bode nasvetoval cesarju, naj se dá kronati za kralja češkega. Grof Taafe se pač ne drži posebno rad zastavljene besede. Veliki državniki imado svojo posebno moralo. Po tej izjavi ministerskega predsednika, morali bi češki poslanci takoj prestopiti v opozicijo. To pa se ni zgodilo in poslanci češki dremali bi gotovo še sedaj v naročaji grofa Taafe, da jih ni narod vrgel pri zadnjih volitvah. Kraljevina Češka pa svoje državno-pravne pogodbe ni sklenila z državnim zborom, ne z avstrijsko vlado, ampak samo in jedino z uzvišeno dinastijo rodovine Habsburške in nihče nima pravice postavljati se mej kralja in mej kraljevino češko. Takega usiljevalca zavrgel bi češki narod z največjo odločnostjo, makar bi bil to tudi avstrijski državni zbor.

Ne podkopujte starih zgodovinskih fundamentov te države; to so jedini fundamenti na katerih stoji cesarjev prestol trdno in nerazrušljivo. Sicer pa nam ni za to, da se pripozna državno-pravo češko, ampak da se izvede. Ponovitev „Vencelove države“ zmatrajo nekateri za utopijo. Toda utopij ni treba pobijati in tudi cesarski patenti navadno ne priznavajo utopij in izrodov fantazije. Ako je češko državno pravo utopija, potem je v Avstriji tudi zvestost in poštenost izrodek fantazije. Izvestni krogi se nadejajo, da se bode narod češki naposled naveličal trdega boja z mogočnimi državnimi faktorji in se udal. Nikdar! V češkem narodu prišla je na površje nova generacija in zarod omahljivih oportunistov gineva.

Kaj namerja vlada storiti proti narodu češkemu? Ali hoče kanone nastaviti — ne bojimo se jih! Sicer pa ji ne bomo dali povoda porabljanja jih, ker imamo drugo orožje, s katerim smo ovrgli že močnejše vlade, nego je sedanja. In to orožje so naše glasovnice; glasovnice za volitve v državni in deželni zbor, v okrajne in občinske zastope. Nekdaj se je reklo: Mi znamo čakati. Trideset let ste čakali! Ali more država avstrijska čakati še trideset let? Nezadovoljnost narodov mogla bi tej državi v odločilnem trenutku nevarna postati. Najhujša orožja, tudi Manlicherjeve puške, bile bi brez učinka, da jih ne vodi narod z navdušenostjo. Mesto pa da bi narod češki zadovoljili, mesto da

Dalje v prilogi.

bi v njem vzbujali ljubezen, požrtvovalnost in navdušenost za to državo, bude samo antipatijo, sovraštvo; še jedenkrat pravim sovraštvo do te države in tista veriga, s katero smo prikovani na nepravilno to državo, nam je neznosna.

Če so avstrijski državniki danes tudi še slepi in gluhi za tirjatve, naroda češkega, sila jih bode učila pravičnosti in popustljivosti. Jedenkrat bode prišel dan obračuna, ni pa modro, da se ta dan pričakuje. Bolje bi bilo, skleniti z narodi te države mir, in pogoji zato so lahki, pogoj je pravica in pravičnost.

Za Gregrom govoril je Lienbacher.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. decembra.

Državni zbor.

Izmej slovenskih poslancev oglašila sta se v generalni debati o finančnem zakonu dr. Ferjančič in dr. Gregorec. Njiju izvrstna govora priobčili bomo na drugem mestu. Vsa pozornost pa je še vedno obrnjena na krasni govor dr. Gregra. Razen Taaffeja in Plenerja odgovarjali so odličnemu poslancu mladočeškemu tudi stari Lienbacher, princ Schwarzenberg in finančni minister, a tako slabo, kakor je sploh mogoče odgovarjati na izborni prednašan in vseskozi utemeljen govor. Nemška levica upa, da bode vsled tega vlada krenila na pot, kateri vodi k nemško-poljski večini. To je že tako le uprašanje časa, kdaj se bode ta večina sestavila, drugo uprašanje pa je, kako dolgo bode ostala na krmilu.

Češki listi o Gregrovem govoru.

O Gregrovem govoru izražajo se češki listi kaj različno, kar je z ozirom na strankarstvo v Čehih povsem umevno. „Narodni Listy“ pravijo: Dr. Gregr govoril je narodu češkemu iz duše in v dušo. Tako odločnega govora še ni nihče govoril na Dunaji. Vlada se mora nanje navaditi. Ti govori so le izraz velikanski nevolji, katera prešinja Čeha. V hodnikih državne zbornice govorilo se je, da se bode za Prago razglasilo obsedno stanje, kar pa ni resno jemati. — „Politika“ pravi: V formalnem oziru niso Gregrove fraze naredile utiska, kar se pa dostaje stvarnih izjav, čutil bode ves narod posledice Gregrovega govora. — „Hlas Naroda“ pravi, da je govoril Gregr le zato tako ostro, da bi češki poslanci, prišedši domov, imeli na kaj pokazati. Tako kakor Gregr ni govoril Kossuth nikdar.

Madjarske homatije.

Javili smo že, da je bil posl. Ugron, ko je deželnoobrambeni minister Fejervary rekel, da bode vojakom eventuelno prepovedano čitanje nekega opozicijskega lista, zaklical: „V tem slučaju Vas vržemo iz zbornice“. Tudi pozneje se izrazil se je Ugron jako razžaljivo o ministru, tako da je bil ta končno primoran iskati si zadoščenja. Minister Fejervary poslal je grofa Ivora Karolyija in grofa Štefana Kegleviča kot svoja sekundanta k Ugronu, da zahtevata zadoščenja, ob enem pa je baron Fejervary izročil ministerskemu predsedniku svojo demisijo. Ta odstop je za ministerstvo hud udarec, zlasti zato, ker bodo v kratkem nove državnozborske volitve.

Vnanje države.

Rusija in Vatikan.

Poljski listi pripovedujejo, da postopa Rusija proti katoliškim svojim podanikom vedno ostreje, vzlic temu, da se vrše baš sedaj nekaka pogajanja mej Rusijo in Vatikanom. Katoliški duhovniki so zelo vznemirjeni in prosijo vedno pomoči v Vatikanu, kateri pa ne more storiti ničesar. Poljski listi javljajo nadalje, da je naučni minister ruski zaukazal, da morajo katoliški šolarji o državnih slavnostih udeležiti se službe božje v pravoslavni cerkvi, a neki občini, proseči za svojega duhovnika se je javilo, da bode duhovnik nastavljen le v tem slučaju, če bode službo božjo in propovedi opravljal v ruskem jeziku.

Papež in Francija.

Francoški list „Temps“ priobčil je te dni pogovor nekega dostojanstvenika s sv. očetom. Papež ljubi mir in želi sporazumljenja z republiko. Franciji je treba politike, katero lahko podpira vsak pošten človek, „duhovniška vlada“ pa je ondu nemogoča. Rimsko uprašanje vzbuditi, to je stvar papeževa, na katero nimajo škofje nikakega upliva. Gauthe-Soulard, obsojeni nadškof, ravnal je smešno, bil je bolj papežev, kakor papež sam, in je bolj monarhičen nego katolišk.

Francoska zbornica.

Predsednik zbornice Charles Floquet zameril se je vladni stranki in monarhistično klerikalni frakciji, tako da ga na spomlad ne bodo več velili predsednikom. — Socijalistični poslanec Lafargue stavil bode te dni predlog, da je proračun za cerkvene zadeve zmanjšati za 50 milijonov frankov in to vsoto porabiti v šolske namene. Predlagal bode nadalje,

da je konfiskovati cerkvena posestva in iz tega premoženja naj se ustanovi preskrbovalna kasa za onemogle delavce.

Dopisi.

Z Bleda 17. decembra. [Izv. dop.]*) Včerajšnji dan bode za Blejce nepozaben. Vršile so se namreč volitve v občinski odbor in dasi niso bile zavržene, ker je volitev bila ustavljena predno je III. razred volitev končal, vender je „konservativno se nazivajoča stranka“ doživela strašen poraz. Pravim „konservativno se nazivajoča stranka“, ker tako se imenuje na Bledu neka stranka, obstoječa iz nekaterih hujšakačev, stranka na Bledu, kjer ni političnih strank, kjer ni ne konservativcev ne liberalcev, kjer je vsak boljši katoličan, nego glasoviti Mallner, kjer ni pri sedanjih volilnih borbi ne Slovencev ne Nemcev, ampak skoraj vsi smo dobri Slovenci in vsi dobri katoličani. A na Bledu so tudi prosti, nezavisni in imoviti možje, ki hočejo svojo volilno pravico izvrševati ter čuvati, da se z občinskim premoženjem varčno ravna in se ne dajo voditi od Mallnerjeve družbe. Vodja Mallnerjeve stranke je v bližini Bleda stanujoč duhovnik, ki se jedino s tem odlikuje, da dela povsod razpor, da je najboljši gost Blejskih gostiln in glasovit kvartopirec. Ta gospod zlorabi vero za plašč, s katerim pokriva svoje sovraštvo, hujškanje in licemerstvo in plodove njegovega delovanja videli smo včeraj. Ako si včeraj zvečer čul zabavljati skoraj po vseh gostilnah kmete na duhovščino, potem si se mogel prepričati, kam dovede zloraba vere za osebne namene. Človek bi ne vedel čemu naj se bolj čudi, ali nesramnosti, s katero so hoteli uriniti v občinski odbor može, o katerih ljudstvo noče nič znati, ali brezobzirnosti, s katero so agitovali pod krinko „za vero se gre“, a ob enem počeli največje pregrehe. Zvijache, katere so rabili, da izpuli pooblastila, so neverjetne.

K sreči bode pa zdrav razum Blejskih volilcev sijajno zmagal nad početjem „takozvanega konservativnega odbora“. Volitev ne bode nobenemu poštenjaku težavna, ker za ljudsko stranko stoje može, poznati po svoji inteligenci, pridni, pošteni in delavni, katerih javno in zasebno življenje je tako, da se jim ni bati dnevnih svetlobe. Pozivljemo Vas, da pokažete, kdo izmej naših kandidatov je in bode samo toliko ali celo še manj spolnjeval verske svoje dolžnosti, kakor vaš Mallner. — Nasprotna stranka usiljuje pa večinoma može, katerih lažljivost, breznačajnost, hujškanje, licemerstvo in duševna podlost je vsem le predobro znana.

Še jedenkrat ponovimo, mi ne poznamo strank, mi le hočemo imeti v občinskem odboru „poštene“ in razumne, za občinsko korist unete može, naj se imenujejo tako ali tako. Ako nasprotniki take kandidate postavijo, tudi mi jih volimo, a gotove osebe pa pri nas ne smejo zavzemati častnih mest, ker tega njih preteklost ne dopušča.

Iz Kranja 16. decembra. [Izv. dop.] V nedeljo, dne 13. t. m., priredilo je „Slovensko bralno društvo“ v Kranji v svojih društvenih prostorih veselico s petjem, igro in prosto zabavo. Vspored bil je jako zanimiv in priznati se mora, da se je rešil jako povoljno.

Najprvo nastopili so društveni pevci in zapeli zbora „Na boj“ in „Zvezdi“ in čveterospjev „Ločitev“. Njihovi krepki, izvrstno izurjeni glasovi izvalili so splošno pohvalo in ploskanje mej poslušalci. Izmej pevskih močij mi je posebno omeniti g. Ant. Drukarja, kateri nam je dal kot izborni bariton-solo zopet priliko občudovati njega mili, v srce segajoči glas v Nedvčdovi „Zvezdi“, in ljubkodonečega tenorista g. K. Drinovca.

Društveni pevski zbor, kateri je v teku pol-druzege meseca pri različnih povodih štirikrat in vselej z novimi pesnimi javno nastopil in svojo nalogo v splošno pohvalo rešil, prepričal nas je, da v Kranji ne manka pevskih močij, kakor se je pred kratkim nekje pisalo, ampak treba je le složnega delovanja in pa moža, ki zamore in hoče posvetiti svoje zmožnosti dobri stvari, v hasen narodnosti, kakor to stori društveni pevovodja g. E. Lahajnar.

*) Prejeli smo z Bleda dva dopisa, tega od poznatega rodoljuba, drugega pa od našega navadnega dopisnika. Drugega priobčimo tedaj, kadar se sami dobro obvestimo o resničnosti poročila, ker se nam nemogoče zdi, da bi katolišk duhovnik mogel podati svojo roko za take nepravilnosti, kakor so se godile pri občinski volitvi na Bledu dne 16. t. m. (Opomnja uredništva.)

Druga točka vsporeda bila je gledališka igra „Županova Micika“, veseloigra v dveh dejanjih. Igrala se je prav dobro in k splošnemu utisu pripomogle so veliko tudi nove kulise, katere je jako okusno izdelal domači slikar g. Ivan Jagodič. Diletantje, mej katerimi so nekateri v nedeljo še le prvič nastopili, rešili so svoje vloge nepričakovano dobro. Kakor vselej, pokazala se je tudi tedaj gospodična Mici Kochova, katera je igrala ulogo županove Micike, kot spretno igralko, brez katere si gledališke igre v „bralnem društvu“ misliti ne moremo. Nje naravni in živahni nastop krasil bi lahko vsako gledališče. Mej igralci rešila sta svoji ulogi najboljše g. Rozman (Micikin ženin) in g. Cof (župan).

Po igri bila je prosta zabava. Postrežbo preskrbela je kakor vselej tudi tedaj gospa Mavril-Mayrjeva, in čula se je splošna pohvala Mayrjeve kuhinje, katera se vedno odlikuje z obilico raznovrstnih okusnih in tečnih jedil.

Nedeljska veselica pokazala je zopet, koliko simpatij ima v Kranji „Slovensko bralno društvo“. Vzlic precej visoki ustopnini udeležila se je veselice množica udov in neudov iz raznih stanov, mej katerimi je bilo tudi mnogo najodličnejše gospode našega mesta. Dvorana je bila prenapolnjena in videlo se je, da ta ne ustreza več društvenim potrebam, zatorej bomo z veseljem pozdravili podjetje, katero baje namerava g. Mavrilij Mayr, prezidati in razširiti dvorano.

V splošno zadovoljnost opazuje se, da je imenovano društvo v kratkem času i v duševnem i v gmotnem razvoju dospelo že na nepričakovano visoko stopinjo in da še zmirom vidno napreduje na podlagi narodnosti v prid mile domovine pod vodstvom g. Lahajnarja, glavnega stebra celega društva. Upam, da mi ne zameri, ker omenim njega in njegovo neprecenljivo delovanje še le zdaj h koncu, akoravno bi se spodobilo, ga kot prvega in glavnega prireditelja veselice imenovati pri vsakem odstavku posebej. Gospod Edmund Lahajnar, dasiravno mu daje svojega poklica priznanja vredno, vestno izpolnovanje obilo opravila, daroval in posvetil je še svoje proste ure v korist narodu in v prid „Slovenskemu bralnemu društvu“.

Kot društveni pevovodja in režiser deluje s svojimi vrlimi vednostmi vstrajno. Čestokrat imeli smo že pri društvenih veselicah priliko opazovati sad njegovega neumornega truda; tudi z zadnjo veselico sme se ponášati, kajti zaslužil je z njenim uspehom on in društveni odbor splošno pohvalo. — Nadejamo se, da nam slednji priredi v letošnji zimi še več takih prijetnih večerov, s prepričanjem, da bodo Kranjski narodnjaki vselej svoje priznanje pokazali z mnogobrojno udeležbo.

Domače stvari.

— (Najvišje darilo.) Njega Velečanstvo cesar poklonil je krajnemu šolskemu svetu v Dolu pri Ljubljani 200 gld. podpore za zgradbo šole.

— (Zanimiv odlomek iz dr. L. Gregorčevega govora) v državnem zboru podajemo v nastopnih vrsticah po stenografskem zapisniku: „Govoriti mi je o drugem nedostatku, ki je še huji. Dogaja se posebno v zadnjem času, da se pošiljajo k nam taki uradniki, ki ne prikrivajo svojih antipatij do nas, jih kažejo očividno in se ne boje žaliti nas, deloma opravljati druge. Omenil bodem le nekatere slučaje. V Ljubljani posloval je — in bržkone posluje še vedno — neki uradnik, ki se je predrznil v javnem lokalu sramotiti slovenski in hrvatski narod — oprostite mi izraz — z besedo „Sauvolk“ (Klici na desni: Čujte, čujte! Nesramnost! Škandal! — Avstrijsk uradnik? Podlost!) Ta nečuvni dogodek omenil se je tudi v kranjskem deželnem zboru, kar pa ni imelo nobenih posledic, kajti mislim, da še vedno posluje tam. (Čujte!) Če bi hotel ostati pri sliki, katero je volil sam, moral bi reči, da sedi še vedno mej zoprnim „svinjskim narodom“ pri koritu, iz katerega zajema vsak dan svojo krmo. (Sten. zap. 90. seje str. 4162.)

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutrajšnjo slovensko predstavo, katere gledališki list prijavljamo na drugem mestu.

— (O prvem koncertu tamburaškega zbora Sokolovega) došla nam je ocena iz strokovnjaškega peresa, katero pa moramo odložiti do prihodnje številke zaradi preobilice gradiva, ker je precej obširna.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslala Vrhnjska rodoljubna družba 8 gld., nabranih

ob slovesu milega prijatelja. — Čim večja je daljavnost, ki loči Slovence od Slovencev, tem tesneja naj bo vez, družba nas v plemenitem delovanju za one vzvišene nazore, koji prešinjajo našo družbo, t. j. Bog, cesar in domovina. — Takega zedinjenja ob ločitvah želi vsem Slovencem —

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Osebnost.) Naš rojak c. in kr. podkonzul g. Alojzij Pogačar odpeljal se je včeraj z Dunaja na svoje novo mesto v Batum.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi dne 31. t. m. Silvestrovo veselico v spodnjih prostorih čitalnične restavracije. Vspored, katerega priobčimo pozneje, obeta biti zanimiv, razven petja, godbe in komičnih prizorov sodelujeta še iz posebne prijaznosti do društva „Slavec“ gospodična Nigrinova in gosp. Meden. — Dne 6. januarja p. l. pa je redni občni zbor v steklenem salonu pri Frilinci.

— (Klub amaterjev fotografov) v Ljubljani ima v ponedeljek, dne 21. decembra ob 7¹/₂ uri zvečer svojo mesečno sejo v brajni sobi kranjskega muzeja. Gostje dobro došli! Odbor

— (Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo) priredi v soboto dne 26. decembra v prostorih restavracije kazinske božičnice s sodelovanjem slavne vojaške godbe c. in kr. 17. pešpolka baron Kuhn. Ustopnina 30 kr. Otroci plačajo polovico. Začetek ob 6. uri. Čisti dohodek je namenjen bolniškemu zakladu gasilnega društva. Glede na ta dobrodelni namen bode gotovo občinstvo posejlo prav obilno to veselico.

— (Znani čarodejnik M. Suppens) — (Zupane) priredi jutri zvečer predstavo v salonu pri Maliči. Sodelujeta slavnoznana virtuoza na citrah Omulec, oče in sin.

— (Mejnarodna razstava fotografij na steklo) konča danes drugi oddelek „Pariške svetovne razstave“. Jutri pride na vrsto v 24 podobah „življenje in trpljenje Kristovo“ prav božičnemu tednu primerno. Poleg tega so še razstavljeni pogledi na Jeruzalem, Palestino, Francosko itd. Razstava sklone se v četrtek.

— (Dobljena stava.) V Ferlinčevi gostilni „Pri Zvezdi“ shaja se gotove večere na teden neka strelska družba. Zadnje dni bil je prvi dobitnik „štok“ sladkorja, katerega je dobil neki tukajšnji trgovec. V šali pobahal se je navzočni g. Sch., da nese dve glavi sladkorja na hrbtu iz Ljubljane v Št. Vid in to v jedni uri. Takoj sta stavila dva gospoda po 10 gld. da to ni mogoče. Stava se je vsprejela in včeraj popoldne odpotoval je g. Sch., otovorjen z dvema glavama sladkorja iz Ljubljane in dospel, spremljan od mnogih gospodov, pet minut pred določeno uro do cerkve v Št. Vidu. Dobil je torej stavo 20 gld.

— (Spremembe v gozdarstvu.) Po odredbi poljedeljskega ministerstva opusti se gozdarski inšpektorat v Litiji. Odslej bodo politični okraji Ljubljana mesto in okolica, Litija in Krško zedinjeni v gozdarski inšpektorat št. 1 v Ljubljani in politični okraji Kranj, Radovljica, Kamnik v gozdarski inšpektorat št. 2, Kranj.

— (Razsvetljenje Savskega mostu.) Iz Litije se nam piše, da se je na Savskem mostu dne 17. t. m. uvedla na slovesen način razsvetljava mostu, ki se je zgradil l. 1852. Po novi cesti čez Bogenšperk pridobiva tudi ta most večjo važnost in je vse prebivalstvo z veseljem pozdravilo ta napredek. Zbrala se je obilica ljudstva na mostu, kjer je svirala godba in so pokali topiči. Rasvetljava je prav lepa in močna in se oskrbuje s hidrokarbonoljem. Svetilke, ki so posebno pripravne za razsvetljavo na prostem in katerih vsaka daje svetlobo za 100 sveč, so iz znane Dunajske tvrdke R. Schwarz. Zasluga za ta napredek gre mostnemu nadzorništvu in načelniku cestnega odbora.

— (Štajerski deželni zbor) snide se v torek, dne 29. decembra ter zboruje še tudi v sredo, da reši deželni proračun za leto 1892, potem pa se razide do srede februarja.

— (Duhovniške vesti iz lavantinske škofije.) Vč. g. T. Jeretin kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Teharjah je dne 15. decembra umrl, po dolgi bolezni v 80. letu svoje dobe. — Župnijo na Teharjah oskrbuje č. g. Karol Tribnik, doslej na ravno tisti župniji.

— (Nova železnica) iz Celja skozi Šoštanj v Velenje se odpre v nedeljo dne 27. decembra in dne 28. decembra začne svoje redne vožnje.

Naj bi prinesla obilo koristi v one, po naravi prelepe kraje!

— (Ormoška posojilnica) registrirana zadruga z neomejeno zavezo javlja, da se bodo hranilne vloge s početkom 1. januarja 1892 mesto, kakor dosedaj s 5¹/₄%, samo s 5% obrestovale.

— (Zdravnikov) šteje Štajerska brez Gradca 198 in vrh tega še 156 ranocelnikov. V Gradcu živi 150 zdravnikov, ki so doktorji, poleg teh pa še 17 ranocelnikov.

— (Iz Kopra) se poroča „Novi Soči“. Že sedemnajst let je preteklo, odkar so možko učiteljsko izobraževališče premestili v to irredentovsko gnezdo ob Adriji, da bi mu vsaj nekoliko pomagali iz revščine. Ker sta bila tukaj že poprej vselej po dva batalijona lovcev, dalje višja gimnazija in velika možka kaznilnica, reči smemo, da so Koprčani večino denarja dobivali iz držanih blagajnic in iz žepov posamičnikov, ki so se šolali na imenovanih dveh učnih zavodih. Vključ temu Koprčani niso nikoli pokazali svoje hvaležnosti za dobrohotnost c. kr. oblasti, ampak niso zamujali nikake priložnosti, ko je bilo mogoče pokazati svoje nestrpnost sovražstvo do vsega, kar je avstrijsko in slovensko. Dobri Avstrijanci in Slovenci so imeli v Kopru vselej veliko neprijetnih ur. Ker so Koprčani pa celo nad vojaki izlivali svojo lahonsko žolč, zato jih je visoka vlada kaznovala s tem, da jim je vojaško posadko odvzela. Toda ta kazen Koprčanov še ni izmodrila, kajti njih sovražstvo do Slovencev in Avstrijancev je začelo prav divno cveteti še le po zadnjih dopolnilnih volitvah za državni zbor. Ker je bil izvoljen dr. Laginja, so kar zbesneli, da svojo jezo izlivajo nad vsakim Slovincem, ki jim pride pred oči. Tukajšnji c. kr. profesorji in učiteljski kandidati imajo neznosno stanje. Vrh tega so se koprškega lahonskega duha in sovražstva navzeli tudi laški gimnazijalci, ki naše kandidate zmirajo s ščavi in jih tudi napadajo ter pretepajo. Ni dolgo temu, ko je četa gimnazijalcev napadla in pretepla nekaj slovenskih dijakov. O tem napadu se vrši stroga preiskava in nadajamo se, da bodo krivci ostro kaznovani. Na gimnaziji ni vse tako, kakor bi moralo biti — trebalo bi marsikaj počistiti. Vsekakor bi pa bilo najbolje, ako bi se učiteljske premestilo v Trst ali pa v Gorico, ker tukaj nam ni več mogoče prestajati. — O takih surovostih laški časopisi seveda nič ne poročajo!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 19. decembra. Nemški listi poročajo, da ustop člana nemške levice v kabinet kot minister brez portfelja ne pomenja nikakor gospodstvo nemške stranke, na kar ne misli niti vlada, niti stranka. Za to se ni jemal v poštev načelnik nemške stranke. Kabinet Taaffeov ostane nad strankami, inauguruje pa sodelovanje vseh zmernih elementov, posebno velikih zmernih strank poslaniške zbornice. „Vaterland“ pravi, da kurs ostane stari, kakor ga je označil volilni program vlade.

Dunaj 19. decembra. Gospodske zbornice predsednik javlja zahvalo cesarjevo in Rainerjevo za sočutje, izraženo pri smrti nadvojvode Heinricha in prosi, da sme izraziti cesarju in Rainerju sožalovanje zaradi smrti Sigismundove.

Dunaj 19. decembra. Nadvojvoda Ernesta splošno stanje ugodno, noč mirna s spanjem.

Praga 19. decembra. Kakor trdijo staročeški organi, izrekla je parlamentarna komisija mladočeškega kluba, da ni zadovoljna z zadnjim Gregrovim govorom.

Budimpešta 19. decembra. V poslaniški zbornici pričelo se posvetovanje o trgovinskih pogodbah. Poročevalec Perlaky. Prvi govornik Gaal (narodna stranka) ugovarja s svojega stališča, vender vsprejme predlogo z ozirom na splošno korist.

Razne vesti.

* (Požar v gledališči.) V ljudskem gledališču v Antwerpenu nastal je mej predstavo požar vled eksplozije parnega kotla. Mašinist je nevarno ranjen in tudi več gledalcev. Jeden del odra uničil je požar.

* (Potopljena ladija.) Angleški parobrod „Milo“ potopil se je na potu iz Londona v Hamburg blizu „Norddycka“. Nad 40 ljudij je baje utonilo.

* (Kolodvor in telegrafni urad) v Valparaisu je pogorel. Škoda znaša 500.000 dolarjev. Bržkone zažgala je zlobna roka.

* (Cela družba se je potopila.) Mej zadnjim hudim viharjem na južno-ameriški obali utonila je cela družba necega cirkusa, broječa 25 oseb. Tudi večina konj in več slonov se je utopilo.

Zahvala.

Vsem, ki so pripomogli k sijajnemu uspehu zadnjega „Sokolovega družbinskega večera“ izrekata podpisana reditelja najtoplejšo zahvalo. V prvi vrsti „neznani dami“, ki je blagovolila pokloniti društvu krasen trak, dalje vrlim in marljivim tamburašem za njih požrtovalno delavnost, izbornemu pevskemu oktetu za krasno petje in telovadcem, posebno bratom Benčanu in Verniku za prelepe skupine. Vsem prav krepek: Na zdar!

Josip Noll — Pavel Skale, reditelja.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (4-15)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene Elizabetne kri čisteče pile,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano lahko čistilno, raztapljajoče sredstvo. — 1 škatljica à 15 pil velja 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svarti. — Zahtevaj izrečno Neustein-ove Elizabetne pile. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo: lekarna „Pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecker der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (949-7)

Današnjemu listu priložena je priloga: „Vabilo na naročbo Levstikovih zbranih spisov“, založila Ig. pl. Kleinmayr in F. Bamberg, na katero opozarjamo vse častite čitatelje „Slov. Nar.“. (1095)

Danes:

(1063)

Brez kraljev.

Tuji:

18. decembra.

Pri Maliči: Spielmaa, Eisoler, Winterholer z Dunaja. — Gultre, Turri iz Trsta. — Lucanič iz Kočevja. — Supanc iz Celja.

Pri Slonu: Goldman, Pollak, Nagy z Dunaja. — Fischer iz Kamnika. — Graser, Millonig iz Celovca.

Pri južnem kolodvoru: Zoff iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarji: Alešovec iz Opatije.

Umrli so v Ljubljani:

18. decembra: Albert Gerstenmayer, poštni kontrolor, 60 let, Cesarja Jožefa trg št. 8, srčna kap. — Marija Perles, zasebnica, 70 let, Slonove ulice št. 9, plućnica.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
18. dec.	7. zjutraj	738.7 mm.	-2.0° C	m. vzh.	jasno	
	2. popol.	738.4 mm.	0.0° C	m. vzh.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	740.9 mm.	-1.8° C	m. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura — 1.3°, za 0.6° pod normalom

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. decembra 1891.

		Prejani teden
Bankovcev v prometu	431,612.000 gld.	(— 6,523.000 gld.)
Zaklad v gotovini	245,940.000 „	(— 434.000 „)
Portfelj	165,959.000 „	(— 7,446.000 „)
Lombard	28,525.000 „	(+ 389.000 „)
Davka prosta bankovčeva rezerva	23,493.000 „	(+ 6,712.000 „)

Dunajska borza

dne 19. decembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	92.35	92.40
Srebrna renta	92.00	92.05
Zlata renta	108.90	108.90
5% marcna renta	102.30	102.35
Akcije narodne banke	101.00	101.20
Kreditne akcije	282.75	283.00
London	117.90	117.90
Srebro	—	—
Napol.	9.36 1/2	9.36 1/2
C. kr. cekini	5.61	5.61
Nemške marke	58.00	58.02 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	178 „ 50 „
Ogerska zlata renta 4%	105 „	105 „ 50 „
Ogerska papirna renta 5%	101 „	101 „ 20 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122 „ —
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115 „	115 „ 25 „
Kreditne srečke	100 gld.	185 „ 50 „
Rudolfove srečke	10 „	19 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	151 „ 25 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	219 „	219 „ —

V nedeljo, dne 20. decembra 1891.

V dvorani Ljubljanske čitalnice.

Ubožan plemič.

Igrokaz v petih dejanjih in sedmih slikah. Spisal Octave Feuillet. Poslovenil F. Sch. Režiser gospod Ignacij Borštnik.

OSOBE:

Maxim Odiet, marquis	— — — — —	gospod Borštnik.
Pl. Champey	— — — — —	gospod Danilo.
Gospod Laroque	— — — — —	gospod Verovšek.
Gospa Laroque njegova sinaha	— — — — —	gospa Danilova.
Marguerite, njegova unukinja	— — — — —	g. Borštnik-Zvonarjeva.
Laubepin, častni notar	— — — — —	gospod Sršen.
Alain, sluga	— — — — —	gospod Perdan.
Dr. Desmarts, zdravnik	— — — — —	gospod Lovšin.
Vaubert, hišnik	— — — — —	gospod Bergant.
Njegova žena	— — — — —	gospica Kozjakova.
Champlain	— — — — —	gospod Urbančič.
Yvonne, pastir	— — — — —	gospod Karlič.
Gospica Helouin družabnica	— — — — —	gospica Nigrinova.
Gospa Aubry, sorodnica rod- bine Laroque	— — — — —	gospica Slavčeva.
Christine	— — — — —	gospica Malnerjeva.

Prvo dejanje vrši se v Parizu, vse ostalo na posestvu gospoda Laroquea.

Tugepolni naznanjamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

ALBERT GERSTENMAYER

c. kr. poštni prirednik, imetelj vojne svetinje in papežev spominske svetinje

danes ob 9/9. uri dopoldne iznenada prominil v 60. letu dobe svoje.

Pogreb bo v nedeljo v 10. dan decembra ob 4. uri dopoldne iz hiše žalosti na Cesarja Jožefa trgu št. 8.

Zadušne svete maše brale se bodo v stolni župni cerkvi sv. Nikolaja.

Rajnik bodi priporočen pobožnemu spominu.

V Ljubljani, v 18. dan decembra 1891.

Friderika Gerstenmayer poroj. Jenčič
soproga.

Francišek in Ana Gerstenmayer
otroka. (1097)

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje
slasti do jedi, zgago i. t. d., dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost mnoge nadlegu-
jejo in te opozarjamo na (5-9)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih
avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Dečko

15 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi
ustopiti kot praktikant v kako trgovino z mešanim
blagom. — Naslov je izvedeti v upravnstvu „Slovenskega
Naroda“. (1082-2)

Posredovalnica služb

tudi za trgovce in druge podjetnike: (1096)

Polzvedbe stanovanj in prodajalnice, skladišče
in delavnice za Ljubljano in okolico, kakor tudi
letovišča preskrbuje najbolje

G. Flux na Bregu št. 6, v trafiki.

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Če-
trtina ali osmerka z naglavnimi okraski ali napisi.
Vizitnice, litografirane ali tiskane (najbolj mo-
derna oblika). Vsakovratne potrebščine za pi-
sarnice ali pisalne mize: podloge za pisanje,
tintniki, podstavki za držala, obtežniki, ravniki, su-
šilni zvitki, pečatila iz proževine, sušilni kartoni itd.
itd. Trgovske knjige, kopirne knjige, be-
ležnice, glavne knjige, ozke strazze, folijo-knjige,
kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige
beležnice, beležnice za perilo. Ljudski koledarji,
pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, ko-
ledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični
koledarji, patentovani stebrični koledarji, dijaški ko-
ledarji in skladni koledarji v veliki izbiri. (456 31)

Samosvoja, povsem poštena in zanesljiva

babica

priporoča se častitim damam. Dame v drugem stanu dobé
za samo 9 gld. dobro hrano in popolno oskrbovanje in
sicer za 9 dnij. (1095-1)

Z odličnim spoštovanjem

Emilija Nasko

udova, hči zdravnika, izpitana babica, Gospodske ulice št. 3
uhod in zvonec je tudi v Židovskih ulicah št. 4.

Božična in Novoletna darila!

Krstna oblačila za otroke, žepne rutice
s podobami, zavrtniki, zapestnice, kra-
vate, nogovice in rokovice.

M. PODKRAJŠEK
v Špitalskih ulicah. (1026-2)

Spretne agente

vsprejme pod ugodnimi pogoji in s stalno plačo dobro
znana in v Avstriji razširjena zavarovalnica za živ-
ljenje. — Ponudbe, v katerih je navesti reference, pošil-
jajo naj se upravnistvu tega lista. (1008-14)

Goldinarjev 5—10

more vsakdo zaslu-
žiti na dan gotovo
brez kapitala in brez nevarnosti za kako zgubo,
ako prodaja zakonito dovoljene srečke in dr-
žavne papirje. — Ponudbe pod „Srečke“ pošil-
jati je anonimni pisarnici J. Danneberg, na
Dunaji, I., Kumpfgasse. (1013-5)

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860-12)

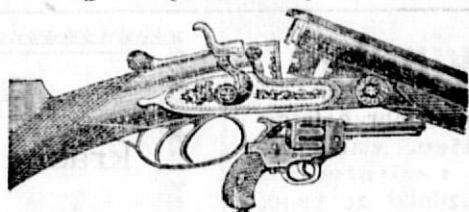
R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

JANEZ OGRIS

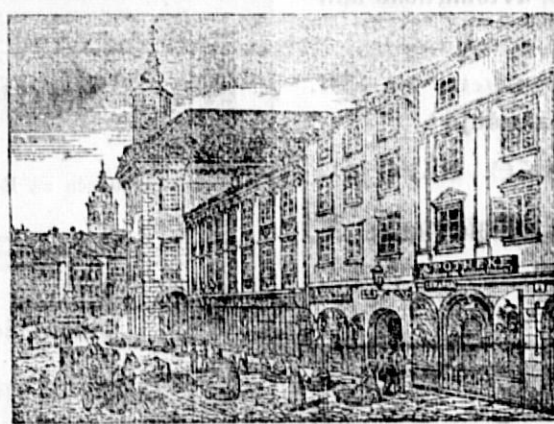
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovratne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkušavališči ter znamenovane z
znanko tega zavoda. (175-81)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške
popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Za bolne in zdrave

najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravlje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“
in od mnogih bolnikov s pričali najtopleje priporo-
čeno, je (826-7)

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim ukusom in lepo dišavo.

Zavitke s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo
zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl. Trn-
kóczy-ju, lekarju v Ljubljani; na Dunaji imajo
zalogo lekarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj,
Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy,
III. okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy,
VIII. okraj, Josefstadtstrasse 30; v Gradi (Stajer-
sko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v
vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupeih itd. itd.

Prekupci imajo obilen rabat.

Miklavžev večer

pozabil sem v pevski sobi čitalnični gladko,
črno palico iz ebenovega lesa s srebrnim gum-
bom na vrhu. Kdor je bil tako prijazen, da
mi jo je shranil, blagovoli naj jo nazaj poslati.

(1092)

Ivan Hribar.

Klet v Šiški št. 14

odda se dne 1. januarja 1892.

Letno plačilo 40 gld. — Več pove uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. (1071-4)

Mejnarodna PANORAMA

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odprta vsak dan od 2. ure popoldne do 9. ure
zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do
12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne do
9. ure zvečer.

Ustopnina za osebo 20 kr. 6 ustopnic se
dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

V soboto dne 19. t. m.:

XI. serija:

Drugi oddelek Pariške razstave z
Eifflovim stolpom.

Samo take slike, katerih v prvem oddelku ni bilo.

Od nedelje dne 20. t. m. do uštetega
četrtka dne 24. t. m.:

XII. serija:

(986-28)

Velika spravna žrtev na Golgati.

Življenje in trpljenje Jezusovo v 24 slikah

pri barvasti razsvetljavi.

Jeruzalem, Palestina, Fran-
cija in Holandija.

Koroški

RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vrelec.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali
sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, —
zdravišče za bolnike na zelodci in mehurji
trpeče, za kataralične in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani

pri M. E. SUPAN-u. (849-11)

Usojam se vabiti najljubše na obiskovanje
moje

Božične izložbe

obsegajoče spise za mladino, knjige, primerne
za darila, in knjige v krasnih izdajah,
knjige s podobami, zabavne in poučne
igre, podobe in

fotografske priprave

(z vsemi potrebnimi stvarmi v zabojčkih po 6 gld.
in po 7 gld.)

Velika izbor

kaset za pisma, albumov za poezije in fo-
tografije, fotografij, držal, map za note,
reliefnih albumov, globusov razne veliko-
sti, vzorcev za slikanje, dekoracijskih kro-
znikov: pisnih map z vso pripravo in brez
nje, albumov za poštne znamenja od 30 kr.
do 8 gld., jaslje in modelirnih pol, gosli,
gitar, koncertnih in elegijskih citer po
20 gld., zaboj zanje 3 gld.

Novosti!

Slikanje na steklenino: Zbirka glinastih
posod in slikarske potrebščine.

Cvetke iz papirja: Vse potrebščine za izde-
lovanje cvetk iz papirja in popolne zbirke v poseb-
nih kasetah. Cena 3 gld. 50 kr.

Velika izbor muzikalij

namreč opernih in operetnih izvodov za kla-
vir, potpourri-jev ter salonskih, plesnih in
klasičnih komadov.

Velika zaloga dekoracij za božična drevesa.

Vseh vrst koledarji

po različnih cenah. (1078-3)

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Z „Maggi-jevo začimbo“ DOBI JUHA UKUS

Izborno sredstvo.

HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889 — (Glan razsodišča)

V steklenicah po 43 kr. in več.

Tovarniška zaloga:
Bratje Mayer
Maksimilijanova cesta
(8) št. 13 (996)
Dunaj.

Suha bukova drva

se dobé na prodaji tudi razklana in razžagana po najnižji ceni na Dunajski cesti št. 35 (Bežigrad). (979—6)

Lepa prodajalnica

v novozidani hiši v nekem obljudenem, živahnem farnem trgu na Spodnjem Štajerskem, blizu Celja, ležečem ob projektovani železniški progi, se dá v najem za nizko najemnino. V hiši je primerno stanovanje, prodajalnica in skladišče in je to posebno pripravno za trgovino z mešanim blagom. Ponudbe prevzame Fr. Müller-ja anončna pisarna v Ljubljani. (1077—2)

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Naslovna knjiga
za
Kranjsko. (916—10)

60—70 hektolitrov vina lastnega pridelka

z leta 1891., izborne kakovosti, hektoliter po 25 gld., postavljen na postajo v Zagrebu, prodaja

Štefan Hafer

hišni posestnik in gostilničar v Zagrebu, Ilica št. 142. (1083—2)

Zanimiva in za dolge zimske večere najboljša igrača. — „Zagonetka-krožnica“ je samo pristna, če ima „sidro“ kot znamko. Cena 35 kr. Na tisoče in tisoče je starišev, ki so pripoznali izredno vzgojilno vrednost slavne

Sidrove stavbinske igre.

Ni je lepše in vspešnejše igre za otroke in odrasle! Več o tej igri in o „Zagonetki-krožnici“ je izvedeti iz našega ilustrovanega cenika, katerega naj si hitro naročé vsi stariši (dobi se zastoj in frankovano), da bi pravočasno mogli naročiti si res izborno božično darilo za svojo deco. — Vse stavbinske igre, katere nima znamke „sidro“, so navadni posnetki brez vse vrednosti, zato je vselej zahtevati samo Richter-jevo stavbinsko igro s sidrom, katere se nihče ni presegel in katera je jedina, ki se dá redno popolniti. Dobiva se v vseh boljših trgovinah z igračami od 35 kr. do 5 gld. in več. (1009—8)

F. Ad. Richter & Comp.
Prva avstro-ogerska c. kr. priv. tovarna stavbnih igrač, na Dunaji, I., Nibelungengasse 4. — Rudolfstadt, Olten, Rotterdam, London E. C., New-York, 310 Broadway.

Cimperman — Pesmi, eleg. vezane gld. 1-70, po pošti gld. 1-80.
Nazorni nauk, I. del, gld. 3-50, **II. del**, gld. 3-50.
Nasé domače živali, 70 kr., po pošti 85 kr.
Sreć, povesti, 4 zvezki v 1 knjigi, eleg. vez. gld. 1-20, po pošti 1-35.
Funtek — Zlatorog, eleg. vez. 2 gld., po pošti gld. 2-10.
— **Godec**, eleg. vez. gld. 1-80, po pošti gld. 1-90.
Gregorčič — Poezije, eleg. vezane gld. 2—, po pošti gld. 2-10.
Scheinigg — Narodne pesmi, eleg. vezane gld. 2-45, po pošti gld. 2-60.
Prešeren — Pesmi, eleg. vez. 1-70, po pošti gld. 1-83.
Železnikar — Pesmarica, eleg. vezana gld. 1-20, po pošti gld. 1-30.
Razlag — Pesmarica, eleg. vezana gld. 1—, po pošti gld. 1-05.
Dijaški koledar, 80 kr., po pošti 85 kr.
Levstikov zbrani spisi, pet zvezkov, broš. gld. 10-50, v platno eleg. vezani gld. 13-50.
Valvazor — Ehre des Herzogthums Krain, štirje zvezki broširani gld. 15—
priporoča kot primerna (1091—2)

darila za Božič in Novo leto
J. GIONTINI
knjigar v Ljubljani.

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT. MASSIGE PREISE.

LEICHTLÖSLICHER CACAO
Ausgiebig - 1 K^g = 200 TASSEN - Nachhaltig

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Plugi, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnice za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, vlačilnice, lokomobili, trijeri, čistilnice za žito, robkalnice za koruzo, rezilnice za krmo, mlinci za phanje, rezilniki za repo, mečkalnice za sadje, stiskalnice za sadje, mečkalnice za grozdje, vinske stiskalnice, oljne stiskalnice, perono-sporni aparati, stroji za lupljenje sadja, aparati za sušenje sadja in sočivja, vinske sesalnice, kletni predmeti, sesalnice za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, živinske tehtnice, mlečni separatorji, sodne nategače, stroji za vrtnanje, avtomatično upli-vajoče stiskalnice za sladko krmo, stroji za pranje, treslice za predivo i. t. d. i. t. d.

Vse izvrstno izdelano, po najnižjih tovarniških cenah.

!Jamstvo, ugodni plačilni pogoji, čas za poskušnjo!

Tovarna za kmetijske in vinske stroje

II., Praterstrasse 78. **IG. HELLER**, Dunaj II., Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani, 141 strani močni ceniki v nemščini, italijanščini in slovanščini zastoj in franko. (124—23)

Solidna zastopstva se povsod osnujejo.

ANDR. DRUŠKOVIČ

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinjskega in vsakovrstnega poljedelskega orodja, kovanje za okna in vrata, cementa i. t. d.,

sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine

(416—34)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

Božična razstava

krasne novosti lesoreznih del vsake vrste, primerne za vsak salon.

Velika izbira kaset za nakitje in rokovice, z glasbo ali brez nje, najbolj primerno darilo.

F. Stampfel v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4
(Kočevska domača obrt.) (1098—1)

Sadjarnica Karolinin dvor

pri Ptuj na Štajerskem

priporoča za Božič in Novo leto svoj priljubljeni in mnogokrat s prvimi darili odlikovani (1090—1)

šampanjec.

Jabolčni šampanjec, velika steklenica po 1 gld.

Vinski šampanjec, „ „ „ 1 gld. 40 kr.

Zaloga pri gosp. Ivanu Buzzoliniju v Ljubljani.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod-platih, petah in drugim trdim praskom kože.

Veliko priznanih pismen je na na ogled v glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(524) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti po 60 Kr. Zahtevaj izre eno Luser-jev obliž za turiste.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu na Koroškem C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbergu A. Huth; v Kranju K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wart; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Za božično sezono

priporočam slavnemu občinstvu

(757-8)

veliko partijo blaga za obleke

po čudovito nizkih cenah, kakor tudi vam, da si ogleda vsakdo mojo božično izložbo.

Ljubljana
Mestni trg 20.

VILJEM SATTNER

Ljubljana
Mestni trg 20.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **avtoriteto**, ker odpravi vsako neprirojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab posluš**, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva se proti določitvi gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogrski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu, Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Kwizdov Korneuburški redilni prašek za konje, govejo živino, ovce.

Ta prašek rabi se v vseh večjih hlevih z najboljšim uspehom že **skoraj štirideset let**, osobito kadar živina ne žre ali kadar slabo prebava. Prašek zboljša in množi mleko ter krepi izdatno odporno silo živali proti kužninam.

Cena za 1/4 zavitek 70 kr., 1/2 zavitka 35 kr.

Pristno blago ima zgoreno znamko ter se dobi v vseh lekarnah in specerijskih trgovinah avstrijskih in ogrskih.

Po pošti razpošilja se vsaki dan z glavne zaloge:

Fran J. Kwizda

c. in kr. avstrij. in kr. rumunski založnik, okrajni (10) lekar v Korneuburgu pri Dunaji. (164)

Prodajalnica

daje se s 1. februarjem 1892. l. v najem.

Več izve se pri gospodu **B. Jesenku**, Stari trg št. 11. (1087-2)

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odстранjujoče ter milo raztopljajoče

domače sredstvo. (131-41)

Velika steklenica 1 gld., mala

50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja

tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zakonito

varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Racijonelni okóvi za kopita in parklje.

Patentovani okóvi (1010-5)

za parklje volóv za leto in za zimo

in sicer za težke in lahke govedne pasme.

Patentovane podkve za konje z nadomestilnimi nasadi.

Podkve za tovrne in vozne konje, lovska, jahalna in dirkalna železa. Patent. podkve z gumijevimi nasadi in poveznimi ulogami itd. Čarapna železa, hodna železa, žebli za kopita

in parklje, podpore za kopita iz železa in jekla, vojaško-oblastveno predpisane podpore, patentovane H podpore, patentovane podpore z gumijevimi ulogami.

Cenike in kopitne razpredelnice pošiljajo zastoj in frankovano

M. HANNS sinovi, Dunaj, I., Strauchgasse 2.

Zobozdravnik SCHWEIGER

stanuje (872-11)

„pri Maliču“, II. nadstropje, št. 25 26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoldne.

Najnoveše in najboljše vrste umetnih zobovij in zob. — Najboljše in trpežne plombe v zlatu in platinu za sprednje zobe, posteklenjene plombe povsem in nerazločno take, kakor so zobje.

Za vsa dela in operacije se garantira.

Za Božič!

P. n. slavnemu občinstvu in trgovcem priporočam svojo veliko zalogo raznih sladčičarskih izdelkov, od navadnih do najfinejših sladčic, dalje druga času primerna darila; vsakovrstne predmete za okrašenje božičnih drevesc lastnega izdelka prodajam na drobno in debelo po jako ugodnih cenah. (1019-9)

Naročila izvršujejo se najhitreje.

Nepoznanim in privatnim naročnikom pošiljam le proti povzetju.

Josipina Šumi

sladčičarska obrt v Ljubljani

na Kongresnem trgu (v Zvezdi).

F. S. ROJNIK

Ljubljana, Križevniški trg št. 8

trgovina s specerijskim, materijalnim, kolonijalnim in barvarskim blagom

priporoča za prihodnje božične praznike po nizkih cenah vse v to stroko spadajoče blago, posebno **sveže ovojče**, kakor **rozine**, **cibebe**, **grozdice** itd. **Kavo** najboljših vrst, **sladkor** najfinejše rafinade, **amerikanski petrolej** à kg. 20 kr. — V zalogi je tudi

pristni čisti med

in župnika Kneipp-a sladna in Öl-z-ova kava po najnižji ceni. (1074-3)

V Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 10

KAROL TILL

V Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 10

! Darovi za Božič!

Okraski za božična drevesa. Lampijoni iz papirja. Angeljci. Ježuščki. Zlate in srebrne nitke. Zlate in srebrne pene. Lepotila za božična drevesa. Svečice za božična drevesa. Svetilnički. Jaslice itd. Knjige s podobami. Basni. Spisi za mladino. Albumi za poštne znamke. Reliefni albumi. Uzorci za slikanje. Kartoni za modelovanje. Igre za mladino in za odrasle. Molitveniki.

! Darovi za Božič!

Novosti

pisnega papirja

z monogrami in brez njih.

Cartes de correspondance. Krasne kasete, najfinejše izdelane s cvetkami ali umetniškimi utiski. Udobljani galanterijski izdelki iz usnjenege kleja.

! Darovi za Božič!

Vizitnice na slonokostnem kartonu, z zlatim robom, v elegantnem tisku. — Album za fotografije. — Album za poezije. — Dnevnik. — Albumi za autobiografije. — Mape za note. — Mape za pisanje. — Tružice za boje. — Tobolci za šolarje. — Nosilec za knjige. — Načrtne knjige. (456-6)

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se prodaja: (902-6)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specializiranih, delikates-
prodajalnicah in konditorijah.

Za Božič in Novo leto

priporoča

JULIJ MÜLLER

fotografično-artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8
svoj atelje za vse v fotografirno stroko spadajoča dela, kakor por-
trete, krajepise, interieurs, reprodukcije vsakovrstne pisave,
načrte itd.

Momentne fotografije za otroke, poveščanja vsake vrste po
najnovejših skušnjah. (1081-2)

→ Vseprejemlje vsa v fotografirno stroko spadajoča dela po najnižji ceni. ←

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (852-9)

Novo racionalno zdravljenje.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmaun-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastonj (332-18)
v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Spričevala znanih zdravnikov.

Brez zdravil.

Neškodljivo.

Podpisanci usojajo se p. n. kupovalce
premoga opozoriti na to, da so se
od srede 16. decembra t. l.
dogovorno določile za premog nastopne
stalne cene:

40 do 50 colnih stotov po	46 kr. colni stot	ne v vrečah
20 " 30 " " " "	47 " " "	
10 " " " " "	50 " " "	
1 " " " " "	52 " " "	

Premog se pošilja na dom.

Ves vagon premoga (200 colnih
stotov) se prodaja po dogovoru.

(1086-2)

Ljubljanski trgovci s premogom.

Za Božič in Novo leto

priporoča

vizitnice in vošilne karte

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu

prodaja, začeniši **z dnem 12. decembra t. l.**, vsled neugodne letošnje
zimse sezone, ker ima še veliko zalogo blaga, vse spodaj navedene **zimske**
potrebščine

(956-6)

na pol zastonj

in sicer: *mufe, kape iz kožuhovine in krimske kape,*
naglavne ogrinjače, takozvane „fichu“, volnene nogovice,
obujke, golenice, rokavice, spodnje telesnike, telesnike
s hlačicami za otroke, pletene kapice za otroke in ostalo
zalogo olišpanih in neolišpanih klobukov za dame.

Vse te stvari primerne so tudi za **Božična in novoletna darila**
in kdor kaj potrebuje za ti priliki, naj ne zamudi ugodne priložnosti.